

Przegląd wybranych czasopism zagranicznych

Bridget C.E. Dooling, *Legal Issues in E-Rulemaking* (Zagadnienia prawne w e-stanowieniu prawa), „Administrative Law Review” 2011, vol. 63, iss. 4, s. 893–933.

Od wejścia w życie w Stanach Zjednoczonych ustawy o Procedurze administracyjnej w 1946 r. możliwości technologiczne zmieniły się diametralnie, jednak sposób, w jaki przebiega konsultacja społeczna aktów prawnych, pozostaje niewystarczający. Regulacje rządowe skoncentrowane na wykorzystaniu rozwiązań elektronicznych w tworzeniu prawa muszą stawić czoła niejasnościom, w tym temu, jak procedury prawne mogą być implementowane w sieci. Na przykład, czy procedura administracyjna zezwala agencjom rządowym na publikowanie komentarzy do aktów prawnych na stronach internetowych? Czy agencje są zobowiązane do badania treści komentarzy, zanim zostaną zamieszczone na stronach rządowych (regulations.gov)? Czy elektroniczne protokoły są wystarczające do opisanie przebiegu prac legislacyjnych?

Wiele z tych zagadnień było przedmiotem dyskusji od początku wprowadzenia elektronicznej legislacji (*e-rulemaking*) i istnieją nadal, nieważne, czy procedury legislacyjne są wykonane w całości w formie pisemnej czy elektronicznie. Artykuł koncentruje się na problemach prawnych korzystania z elektronicznej legislacji.

Część pierwsza artykułu wyjaśnia, dlaczego nowelizacja procedury administracyjnej w aspekcie elektronicznej legislacji jest niekonieczna. Część druga bada, czy wymagane jest, a jeżeli tak, to w jakim zakresie, weryfikowanie przez agencje komentarzy aktów prawnych, zanim zostaną upublicznione w Internecie, i sugeruje fundamentalną zmianę w sposobie zamieszczania komentarzy na stronie regulations.gov. W części trzeciej poddano analizie legalne aspekty związane z używaniem elektronicznych protokołów w celu spisania przebiegu prac legislacyjnych i wysunięto wniosek, że dobrze zaprojektowane elektroniczne protokoły

nie stanowią ryzyka prawnego, ale sądy mogłyby zrobić więcej dla usprawnienia elektronicznej archiwizacji.

Część czwarta ukazuje, że podstawowe wymogi archiwizacji uregulowane w ustawie o Rządowych Zapisach mają zastosowanie w elektronicznej legislacji. Ponadto autorka wskazuje sposoby zapewnienia bezpieczeństwa rozwiązań elektronicznych oraz ich zgodności z prawem.

Lucyna Staniszevska